

๓ พัฒนาศักยภาพเครือข่าย

Network Capacity Building : NCB

กลุ่มส่งเสริมธุรกิจเทคโนโลยีและนวัตกรรม(ชท.) กองส่งเสริมและประสานเพื่อประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม(กปว.) สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม(สป.อว.) ได้ดำเนินการ **แพลตฟอร์มพัฒนาศักยภาพเครือข่าย (Network Capacity Building : NCB)** มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ(Upskill/Reskill) ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่ เช่น แกนนำของกลุ่มที่มารับบริการในแต่ละแพลตฟอร์ม ทีมงานคลินิกเทคโนโลยีเครือข่าย อาสาสมัครวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักวิทย์ชุมชน ผู้ที่ผ่านการจ้างงานจากโครงการ U๒T ฯลฯ เพื่อเสริมทักษะในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) ในอนาคต โดยมีขั้นตอนการพัฒนาในแต่ละปี ดังนี้

ขั้นตอนการพัฒนา	เป้าหมายของการพัฒนา
ปีที่ ๑ เข้าใจเพิ่มความรู้ ทักษะในการแก้ปัญหาชุมชน	การให้ความรู้ ทักษะ เครื่องมือที่จำเป็นต่อการเพิ่มทักษะเพื่อสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) ในพื้นที่
ปีที่ ๒ เข้าถึงนำความรู้ ทักษะไปออกแบบโครงการในพื้นที่	ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) สามารถนำความรู้ไปใช้ในการออกแบบ พัฒนาโครงการ เพื่อแก้ปัญหาให้ชุมชน/หมู่บ้าน (แผนสร้างการเปลี่ยนแปลงในชุมชน)
ปีที่ ๓ พัฒนาพัฒนาโครงการตามที่ออกแบบ	ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) นำเสนอโครงการที่ออกแบบสู่แพลตฟอร์มต่าง ๆ ของ สป.อว.

๑. นิยามคำสำคัญ

อาสาสมัครวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี(อสวท.) คือ ประชาชนที่ได้ลงทะเบียนเป็นอาสาสมัคร เพื่อทำหน้าที่ในการนำความรู้ด้าน วทน. ไปเผยแพร่ในชุมชน และรับความต้องการและประเด็นปัญหาด้าน วทน. ของชุมชนร่วมกันแก้ไขปัญหาพร้อมกับคลินิกเทคโนโลยีในพื้นที่

คลินิกเทคโนโลยีเครือข่าย คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในการส่งเสริมการนำ วทน. เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน เช่น นักวิจัย ทีมบริหารคลินิกเทคโนโลยี เจ้าหน้าที่คลินิกเทคโนโลยี

ผู้รับบริการ คือ กลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการมารับบริการของคลินิกเทคโนโลยีเครือข่ายผ่านโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สป.อว.

นักสร้างการเปลี่ยนแปลง (Change agent) คือ คนที่เมื่อเห็นปัญหาแล้วไม่อยู่เฉยๆ แต่มีความตั้งใจ และลุกขึ้นมาทำบางอย่างเพื่อแก้ปัญหานั้นอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งลักษณะเช่นนี้อาจจะเป็นลักษณะของคนในอนาคตที่ต้องการ

ทักษะ (Skill) คือ ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาคนในศตวรรษที่ ๒๑ที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่ การเรียนรู้ในรูปแบบ ๓R x ๗C

๓R ได้แก่ Reading (อ่านออก), (W)Riting (เขียนได้), และ (A)Rithmetics (คิดเลขเป็น)
๗C ได้แก่

- Critical Thinking and Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะในการแก้ปัญหา)
- Creativity and Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม)
- Cross-cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์)
- Collaboration, Teamwork and Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ)
- Communications, Information, and Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ)
- Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)
- Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้)

ทักษะด้านการสร้างการเปลี่ยนแปลง (Changemaker Skill) คือ องค์ความรู้ที่นำไปสู่การพัฒนาคนเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ ผ่านเครื่องมือใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemaker) ได้นำไปใช้ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่(ตัวอย่างทักษะ/ความรู้เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงอ่านในบทที่ ๖ และ ๗)

ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemaker) คือ คนในชุมชนที่ได้รับการเพิ่มทักษะ

ปรัชญา Recontructionism คือ ปรัชญาที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนสังคม เป็นการให้ความรู้เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงเน้นสร้างทักษะและความรู้ที่จะช่วยแก้ปัญหาชุมชนได้เน้น การนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ระเบียบวิธีการวิจัย การวิเคราะห์ปัญหา และทิศทางด้านต่างๆ ของโลกอนาคต

ที่มา : <https://www.schoolofchangemakers.com/knowledge/๒๕๖๗๔/>

Social Reconstruction คือ กรอบแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับปัญหาชุมชน โดยมีเป้าหมายคือการทำให้ผู้เรียนได้นึกถึงส่วนรวมมากกว่าแค่ตัวเอง เช่น การมองเห็นปัญหาในชุมชนของตนเอง และพยายามช่วยแก้ไขปัญหามีในชุมชน บทบาทของผู้สอนคือการสร้างสถานะที่เปิดและปลอดภัยที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งคำถาม คิดวิเคราะห์ และสะท้อนการเรียนรู้ ซึ่งกรอบแนวคิดนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจชุมชนได้ดีขึ้น และเกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนหรือสังคม

๒. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีการพัฒนาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม อย่างก้าวกระโดด เกิดความปั่นป่วน (Disruption) ทั้งด้านการสื่อสาร การเงิน การศึกษา การเกษตร สุขภาพ อย่างกว้างขวาง ทั้งนี้นโยบายและยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ ได้กำหนดให้มีการเตรียมคนไทยแห่งศตวรรษที่ ๒๑ พัฒนาเศรษฐกิจที่กระจายโอกาสอย่างทั่วถึง สังคมที่มั่นคง และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน โดยสร้างความเข้มแข็งทางนวัตกรรมระดับแนวหน้าในสากล นำพาประเทศไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว ตามเป้าประสงค์ของการพัฒนาใน ๔ ด้าน ได้แก่

- ๑) การพัฒนากำลังคนและสถาบันความรู้
- ๒) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ท้าทายของสังคม
- ๓) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน
- ๔) การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำ

ประเด็นการสร้างคน มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองตลอดชีวิต และมีทักษะที่จำเป็นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศพัฒนากำลังคนทุกระดับ เพื่อรองรับสู่ประเทศนวัตกรรม ดังนั้น สป.อว. ภายใต้โครงการส่งเสริมการนำ วทน. เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน จึงได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้รับบริการ เจ้าหน้าที่ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในพื้นที่ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง จึงได้พัฒนา แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพเครือข่าย (Network Capacity Building : NCB) ขึ้น เพื่อเพิ่มทักษะของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชน สร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI changemaker) ให้ผู้นำการเปลี่ยนแปลงได้นำความรู้ ทักษะที่ได้รับไปสู่การแก้ปัญหาของชุมชนและส่งต่อความรู้ให้กับคนในชุมชน

แพลตฟอร์มพัฒนาขีดความสามารถเครือข่าย (Network Capacity Building Platform : NCB)

หัวข้อ	รายละเอียด
ผู้เสนอโครงการ	สถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่ได้ลงนามความร่วมมือ “การขับเคลื่อนและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาจังหวัด” เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ซึ่งมีจำนวน ๘๑ แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัย จำนวน ๗๑ แห่ง และวิทยาลัยชุมชนจำนวน ๑๐ แห่ง
นิยาม	ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตพัฒนาทักษะเพื่ออนาคต เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนสู่ความยั่งยืน
เป้าหมาย	เพิ่มทักษะ (Upskil/Reskill) ให้กับเครือข่าย ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้ประกอบการหรือชุมชนด้วย วทน. เพื่อสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง (STI Changemakers) ในพื้นที่
กลุ่มเป้าหมาย	เครือข่ายคลินิกเทคโนโลยี/อสมท./ผู้รับบริการภายใต้ ๓ แพลตฟอร์ม (TCS/BCE/SCI)
ผลผลิต (Output)	• ผู้รับบริการที่ได้รับการเพิ่มทักษะ • องค์ความรู้ หรือทักษะที่กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนา
ผลลัพธ์ (Outcome)	• องค์ความรู้ วทน. ที่นำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ • ข้อเสนอโครงการด้าน วทน. ที่นำไปสู่การแก้ปัญหาชุมชน

ตัวชี้วัด โครงการ	• จำนวนผู้ผ่านการเพิ่มทักษะ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ • จำนวนองค์ความรู้ หรือทักษะที่กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนา ไม่น้อยกว่า ๕ ทักษะต่อปี • จำนวนองค์ความรู้ หรือทักษะที่นำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ ไม่น้อยกว่า ๓ เรื่อง • จำนวนข้อเสนอโครงการที่ใช้อ้างอิงความรู้ หรือทักษะที่ได้รับ ไม่น้อยกว่า ๓ ข้อเสนอ								
ตัวอย่างองค์ ความรู้/ทักษะ	• ความรู้เกี่ยวกับกระทรวง อว. บทบาทหน้าของหน่วยงานในสังกัดและกลไกการทำงานในพื้นที่ เช่น การเชื่อมโยงกับ อว.ส่วนหน้า • ทักษะด้านการสื่อสารวิทยาศาสตร์ • ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม • ทักษะในการพัฒนาข้อเสนอโครงการเชิง การบริหารโครงการ • ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ความคิดสร้างสรรค์ • ทักษะในการใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์(ดูใบบที่ ๖-๗) • ทักษะในการใช้เครื่องมือในการแก้ปัญหาชุมชน (Changemakers Toolkit) • ทักษะด้านไอทีด้านการเงิน								
งบประมาณ	ไม่เกิน ๒๕๐,๐๐๐ บาทต่อปี								
ระยะเวลา	จัดทำแผนพัฒนาหรือหลักสูตรการพัฒนาทักษะ ไม่เกิน ๓ ปี <table border="1" data-bbox="370 1126 1407 1469"> <thead> <tr> <th>ขั้นตอนการพัฒนา</th> <th>เป้าหมายของการพัฒนา</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ปีที่ ๑ เข้าใจ เพิ่มความรู้ ทักษะ ใน การแก้ปัญหาชุมชน</td> <td>การให้ความรู้ ทักษะ เครื่องมือที่จำเป็นต่อการเพิ่มทักษะเพื่อสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) ในพื้นที่</td> </tr> <tr> <td>ปีที่ ๒ เข้าถึง นำความรู้ ทักษะไป ออกแบบโครงการในพื้นที่</td> <td>ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) สามารถนำ ความรู้ไปใช้ในการออกแบบ พัฒนาโครงการ เพื่อแก้ปัญหาให้ ชุมชน/หมู่บ้าน (แผนสร้างการเปลี่ยนแปลงในชุมชน)</td> </tr> <tr> <td>ปีที่ ๓ พัฒนา พัฒนาโครงการตามที่ ออกแบบ</td> <td>ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) นำเสนอ โครงการที่ออกแบบสู่แพลตฟอร์มต่าง ๆ ของ สป.อว.</td> </tr> </tbody> </table>	ขั้นตอนการพัฒนา	เป้าหมายของการพัฒนา	ปีที่ ๑ เข้าใจ เพิ่มความรู้ ทักษะ ใน การแก้ปัญหาชุมชน	การให้ความรู้ ทักษะ เครื่องมือที่จำเป็นต่อการเพิ่มทักษะเพื่อสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) ในพื้นที่	ปีที่ ๒ เข้าถึง นำความรู้ ทักษะไป ออกแบบโครงการในพื้นที่	ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) สามารถนำ ความรู้ไปใช้ในการออกแบบ พัฒนาโครงการ เพื่อแก้ปัญหาให้ ชุมชน/หมู่บ้าน (แผนสร้างการเปลี่ยนแปลงในชุมชน)	ปีที่ ๓ พัฒนา พัฒนาโครงการตามที่ ออกแบบ	ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) นำเสนอ โครงการที่ออกแบบสู่แพลตฟอร์มต่าง ๆ ของ สป.อว.
ขั้นตอนการพัฒนา	เป้าหมายของการพัฒนา								
ปีที่ ๑ เข้าใจ เพิ่มความรู้ ทักษะ ใน การแก้ปัญหาชุมชน	การให้ความรู้ ทักษะ เครื่องมือที่จำเป็นต่อการเพิ่มทักษะเพื่อสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) ในพื้นที่								
ปีที่ ๒ เข้าถึง นำความรู้ ทักษะไป ออกแบบโครงการในพื้นที่	ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) สามารถนำ ความรู้ไปใช้ในการออกแบบ พัฒนาโครงการ เพื่อแก้ปัญหาให้ ชุมชน/หมู่บ้าน (แผนสร้างการเปลี่ยนแปลงในชุมชน)								
ปีที่ ๓ พัฒนา พัฒนาโครงการตามที่ ออกแบบ	ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) นำเสนอ โครงการที่ออกแบบสู่แพลตฟอร์มต่าง ๆ ของ สป.อว.								
ผลกระทบ (Impact)	ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ไปพัฒนาข้อเสนอโครงการเพื่อแก้ปัญหาสังคมด้วย วทน.								

๓. วัตถุประสงค์

- (๑) เพื่อเพิ่มทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำ วทน. ไปพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน
- (๒) เพื่อสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI changemakers) ให้เป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่าง เครือข่ายของ อว. และพื้นที่

๔. กลุ่มเป้าหมาย

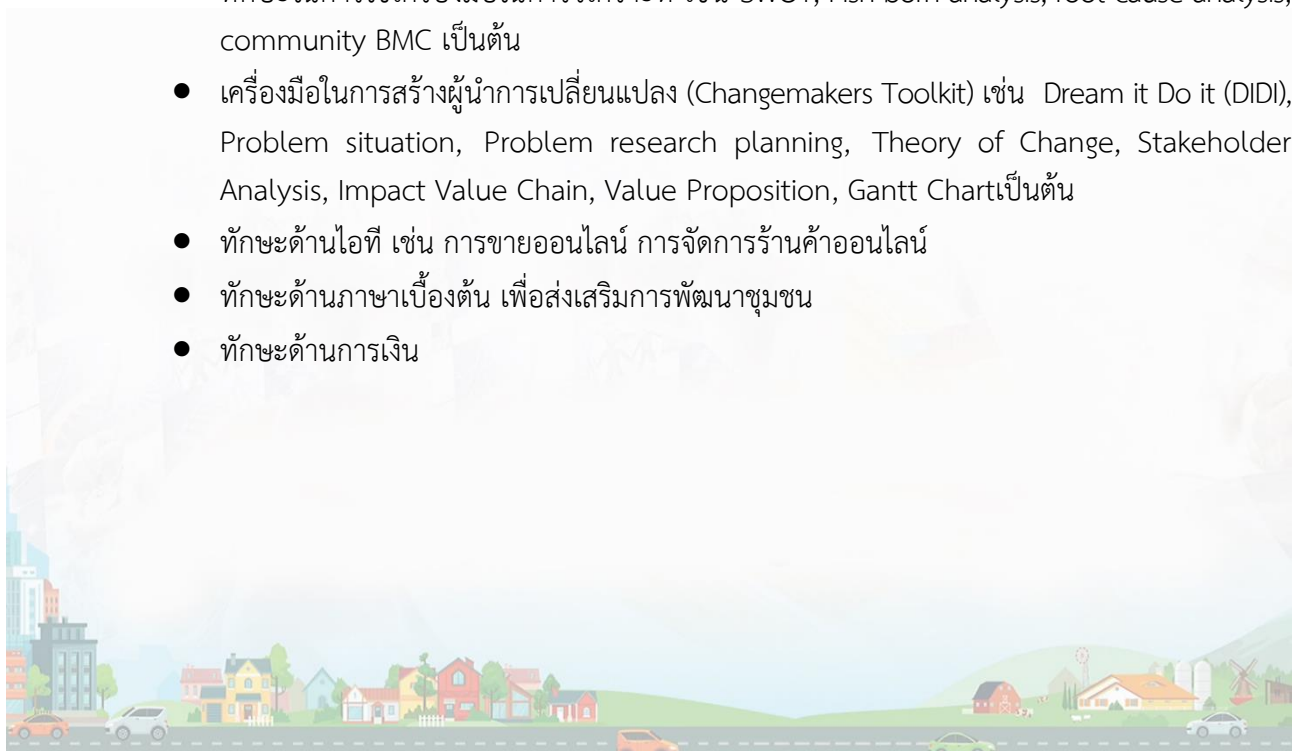
ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากด้วย วทน. ประกอบด้วย

๑. นักวิจัย เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในส่วนของคลินิกเทคโนโลยีและอุทยานวิทยาศาสตร์ภูมิภาค
๒. อาจารย์มหาวิทยาลัยและเทคโนโลยี
๓. ผู้นำ/แกนนำที่มีศักยภาพผ่านการคัดเลือกจากคลินิกเทคโนโลยีเครือข่ายที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณภายใต้แพลตฟอร์มต่างๆ ของ สป.อว.

๕. ความรู้ ทักษะ รูปแบบการกิจกรรมในโครงการ

ความรู้ ทักษะ และกิจกรรมที่จะดำเนินการภายใต้แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพเครือข่าย (Network Capacity Building : NCB) อยู่ในรูปแบบของการให้ความรู้ ทักษะ ที่จำเป็นทั้งในรูปแบบออฟไลน์และออนไลน์ เพื่อสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Change agent) ตัวอย่างความรู้ ทักษะและกิจกรรมที่สามารถนำมาเขียนในข้อเสนอโครงการ เช่น

๑. กิจกรรมการบรรยายอบรมให้ความรู้ทั้งแบบออฟไลน์ หรือออนไลน์ การให้คำปรึกษา เช่น การเรียนผ่าน ThaiMOOC การให้คำปรึกษาทักษะการเรียนรู้รายบุคคล การจัด Group Meeting
๒. ทักษะและองค์ความรู้ที่ต้องปรากฏในข้อเสนอโครงการ(ดูเพิ่มเติมในบทที่ ๖-๗) ประกอบด้วย
  - องค์ความรู้เกี่ยวกับ SDGs หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
  - ทักษะของการพัฒนาคนในศตวรรษที่ ๒๑
  - องค์ความรู้เกี่ยวกับ BCG โมเดล เพื่อการพัฒนาพื้นที่
  - องค์ความรู้เกี่ยวกับ อว. และโครงการสำคัญของ อว.
  - ทักษะด้านการสื่อสารวิทยาศาสตร์
  - ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม
  - ทักษะด้านการคิดเชิงระบบ การทำงานเป็นทีม ความคิดสร้างสรรค์
  - ทักษะด้านการพัฒนาโครงการ การเขียนโครงการเบื้องต้น
  - ทักษะในการใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ เช่น SWOT, Fish born analysis, root cause analysis, community BMC เป็นต้น
  - เครื่องมือในการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Changemakers Toolkit) เช่น Dream it Do it (DIDI), Problem situation, Problem research planning, Theory of Change, Stakeholder Analysis, Impact Value Chain, Value Proposition, Gantt Chart เป็นต้น
  - ทักษะด้านไอที เช่น การขายออนไลน์ การจัดการร้านค้าออนไลน์
  - ทักษะด้านภาษาเบื้องต้น เพื่อส่งเสริมการพัฒนาชุมชน
  - ทักษะด้านการเงิน

๓. การออกแบบหลักสูตรเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง

ปรัชญา Reconstructionism เป็นปรัชญาที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาหรือปรับเปลี่ยนสังคม เป็นการให้ความรู้เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงเน้นสร้างทักษะและความรู้ที่จะช่วยแก้ปัญหาชุมชนได้เน้นการนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ระเบียบวิธีการวิจัย การวิเคราะห์ปัญหา และทิศทางด้านต่างๆ ของโลกอนาคต
ที่มา : <https://www.schoolofchangemakers.com/knowledge/๒๕๖๗๔/>

Social Reconstruction เป็นกรอบแนวคิดที่ให้ความสำคัญกับปัญหาชุมชน โดยมีเป้าหมายคือ การทำให้ผู้เรียนได้นึกถึงส่วนรวมมากกว่าแค่ตัวเอง เช่น การมองเห็นปัญหาในชุมชนของตนเอง และพยายามช่วยแก้ไขปัญหามีในชุมชน บทบาทของผู้สอนคือการสร้างสถานะที่เปิดและปลอดภัยที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งคำถาม คิดวิเคราะห์และสะท้อนการเรียนรู้ ซึ่งกรอบแนวคิดนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจชุมชนได้ดีขึ้น และเกิดความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนหรือสังคม

ปรัชญาแบบ Reconstructionism และกรอบแนวคิดแบบ social reconstruction โดยเน้นแนวคิดที่ต้องการสร้างให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกับชุมชนเพื่อให้สามารถมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาชุมชน สร้างการเปลี่ยนแปลงบางอย่างให้กับสังคม และรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในชุมชนด้วย

หลักสูตรการพัฒนานักสร้างการเปลี่ยนแปลง มุ่งเน้นให้เกิดคุณลักษณะที่สำคัญในผู้เรียน คือ

๑. การเข้าใจ ความสามารถในการเข้าใจ สามารถรับรู้และตอบสนองต่ออารมณ์ของผู้อื่น
๒. การทำงานเป็นทีม ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม โดยสามารถนำไอเดียของทุกคนมารวมอยู่ในงานได้
๓. ความเป็นผู้นำ ความสามารถในการรับผิดชอบและกระตุ้นให้ผู้อื่นร่วมทำด้วยได้
๔. การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ความสามารถในการเอาชนะปัญหาโดยการวางแผนที่ชัดเจนและมีผลลัพธ์ที่วัดผลได้

การออกแบบที่เน้น**ปัญหาเป็นศูนย์กลาง**นี้ถูกเลือกมาใช้เยอะสำหรับหลักสูตรเพื่อการพัฒนาสร้างการเปลี่ยนแปลงในขั้นตอนการออกแบบวิธีการนี้ ผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงการใส่องค์ประกอบที่จะช่วยสร้างความ เป็นนักสร้างการเปลี่ยนแปลงในแต่ละขั้นตอนของการออกแบบ นับตั้งแต่การวางแผน การสอน และการประเมิน

การวางแผนควรวางแผนให้การเรียนรู้ในชั้นเรียนควรมีการยกตัวอย่างการใช้งานจริง เน้นไปที่การพัฒนาคุณลักษณะและความคิดที่จะกระตุ้นให้เกิดความคิดลำดับที่สูงขึ้น ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา มากไปกว่าเพียงแค่การส่งผ่านข้อมูลหรือความรู้ เช่น การจำ เป็นต้น

การสอนการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสังคม ต้องสร้างให้เกิดโอกาสในการเข้าถึงชุมชนเพื่อทำให้เกิดแรงจูงใจส่วนบุคคลในการช่วยแก้ปัญหา ผู้เรียนจะต้องได้ฝึกการคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหาและการเชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้กับสถานการณ์จริง

การประเมินเน้นการประเมินระหว่างทาง เพื่อให้เห็นความก้าวหน้าในการพัฒนาของผู้เรียน การประเมินควรออกแบบประเมินที่มีความหมายต่อผู้เรียน กล่าวคือ เป็นการประเมินที่ผู้ถูกประเมินเองก็เห็นความสำคัญ และเป็น การประเมินที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความคิดลำดับที่สูงขึ้นได้ด้วย ดังนั้นการสื่อสารให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการประเมิน เกณฑ์การประเมินจึงเป็นสิ่งสำคัญ

การพัฒนานักสร้างการเปลี่ยนแปลง อาจจะทำได้โดยการออกแบบหลักสูตรใหม่ หรืออาจจะปรับหลักสูตรเดิมให้มีความเป็น changemaking มากขึ้นก็ได้ โดยจะขอยกตัวอย่างแนวทางการในการออกแบบหรือปรับหลักสูตรใดๆ ให้มีความเป็นนักสร้างการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ดังนี้

ขั้นตอนการวางแผน

- การวางแผนควรจะนำผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้ได้มุมมองที่หลากหลาย

- ความหลากหลายของความเห็นจะช่วยนำไปสู่กรอบของผลสัมฤทธิ์หรือภาพของเป้าหมายของผู้เรียนที่อยากพัฒนาได้ชัดเจนขึ้น

- การออกแบบผลสัมฤทธิ์หรือเป้าหมายในการเรียนรู้จะทำให้การออกแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนชัดเจนขึ้น และทำให้เห็นว่าการเรียนรู้จะอะไรที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนบ้าง

- การรับฟังเสียงของผู้เรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ เพื่อนำมาปรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งการนำผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมด้วยจะช่วยเพื่อความเข้าใจในเส้นทางการเรียนให้กับผู้เรียนและสามารถสะท้อนการเติบโตได้ง่าย

การสอนและการจัดกิจกรรม

- ผู้เรียนควรจะได้เรียนรู้ร่วมกันผ่านการทำงานเป็นทีม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ ความเป็นผู้นำ และทักษะ soft skill ที่สำคัญอื่นๆ

- เปลี่ยนการป้อนเนื้อหาวิชาการให้เป็นรูปแบบของคำถามสำหรับการสืบเสาะหรือการสืบค้น

ข้อมูล เพื่อให้ผู้เรียนได้ลองศึกษาด้วยตนเอง คติวิเคราะห์และนำเสนอวิธีการแก้ปัญหา

- เพิ่มโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานบริการสังคม โดยอาจออกแบบให้ผนวกในการเรียนการสอนเลยเพื่อช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจสังคมมากขึ้น สอนความรับผิดชอบต่อสังคม และทำให้ชุมชนเข้มแข็งขึ้นด้วย นอกจากนี้กิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ยังเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นมากที่ทุกระดับการเรียนรู้ต้องมีการสะท้อนคิด (Reflection) เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสะท้อนการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งจะช่วยสร้างให้ประสบการณ์การเรียนรู้เข้มข้นขึ้น

การวัดผลและประเมินผลการวัดผลและการประเมินประกอบด้วย 6 ขั้นตอน

ขั้นที่ ๑ : พัฒนาเครื่องมือ นำเครื่องมือประเมินอันไหนมาปรับใช้หรือปรับจากอันเดิม ขึ้นกับความ ต้องการของนักเรียน

ขั้นที่ ๒ : ทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครองและภาคส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ถึงเครื่องมือที่ถูกนำมาประเมิน พูดคุย เพื่อขอความเห็นและนำมาปรับ

ขั้นที่ ๓ : ตั้งเป้าหมาย กำหนดเป้าหมายที่สอดคล้องกับทักษะของนักสร้างการเปลี่ยนแปลง

ขั้นที่ ๔ : ออกแบบกิจกรรม กำหนดหัวข้อการทำงานร่วมกับคนอื่น อาจจะเป็นโปรเจกต์ในห้องหรือนอกห้องเรียนก็ได้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะเหล่านี้ มอบหมายงาน

ขั้นที่ ๕ : ประเมินพัฒนาการ ประเมินการพัฒนาความเป็นนักสร้างการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน

ขั้นที่ ๖ : ให้คะแนน หรือคะแนนที่จะให้ผู้เรียน ซึ่งคะแนนในครั้งนี้จะเป็พื้นฐานของการประเมินในครั้งหน้าเพื่อแสดงถึงพัฒนาการ

การดำเนินการวัดผลและประเมินจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเห็นจุดที่ผู้เรียนยังมีข้อบกพร่อง และสามารถพัฒนาได้ตรงจุด รวมถึงช่วยสร้างความเชื่อมั่นและมั่นใจในจุดแข็งที่ตนเองมี นอกจากนี้ ยังช่วยทำให้ผู้เรียนเห็นพัฒนาการของตนเอง

๖. ข้อกำหนดการสนับสนุนงบประมาณ

๖.๑ ขอบเขตงาน

- ๑) ผู้เสนอโครงการต้องเป็นหน่วยงานที่มีการตอบรับจาก สป.อว. หรือมีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อเข้าร่วมเป็นเครือข่ายคลินิกเทคโนโลยี
- ๒) ผู้เสนอโครงการต้องจัดทำแผนการพัฒนาทักษะเพื่อสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ภายในกรอบระยะเวลาไม่เกิน ๓ ปี
- ๓) ผู้เสนอโครงการต้องมีการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของผู้เข้าร่วมกิจกรรม วิเคราะห์และออกแบบหลักสูตร กิจกรรมและองค์ความรู้ที่จะดำเนินการตามขอบเขตข้อที่ ๕ รูปแบบการกิจกรรมและองค์ความรู้หรือตามที่คณะกรรมการดำเนินโครงการฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบ
- ๔) ผู้เสนอโครงการต้องจัดทำรายละเอียดของการพัฒนา
- ๕) ผู้เสนอโครงการต้องมีการติดตามผลของการนำองค์ความรู้ ทักษะไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่
- ๖) ผู้เสนอโครงการต้องแสดงวิธีการในการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมโครงการ
- ๗) ผู้เสนอโครงการต้องออกแบบหลักสูตรสำหรับการสร้างนักรสร้างการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) หรือchangemaker curriculum

๖.๒ คุณสมบัติของผู้เสนอขอรับการสนับสนุน

- ๑) เป็นทีมนักวิจัยที่อยู่ภายใต้เครือข่ายคลินิกเทคโนโลยี
- ๒) ผู้เสนอโครงการต้องแนบข้อมูลตามแบบฟอร์มขอเข้าร่วมการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน.(STI Changemaker) ภายใต้แพลตฟอร์มพัฒนาขีดความสามารถเครือข่าย(NCB) ประจำปีงบประมาณ
- ๓) มีความพร้อม/ศักยภาพทางด้านเทคโนโลยี บุคลากรและการบริหารจัดการทั้งด้านโครงสร้างองค์กรและงบประมาณ
- ๔) มีผลการดำเนินงาน ผลสำเร็จของงาน ในภาพรวมของงานคลินิกฯ ของสถาบัน ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนถึงปีปัจจุบัน
- ๕) ผู้เสนอโครงการฯ ไม่เป็นผู้อยู่ในข่ายทิ้งงาน

๖.๓ วงเงินสนับสนุน

วงเงินสนับสนุนไม่เกินปีละ ๒๕๐,๐๐๐ บาท หรือตามความเห็นชอบของคณะกรรมการดำเนินงานโครงการส่งเสริมการนำ วทน. เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน และอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม

๗. การจัดส่งเอกสารเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

๗.๑ จัดทำข้อเสนอโครงการตามแบบฟอร์มที่กำหนดแนบพร้อมเอกสารประกอบและ **ไฟล์เอกสารจำนวน ๑ ชุด และจัดทำสำเนา โครงการละ ๔ ชุด**

๗.๒ การจัดส่งข้อเสนอโครงการ ต้องมีหนังสือนำส่งจากผู้บริหารหน่วยงาน พร้อมสรุปรายชื่อข้อเสนอโครงการ จำนวนงบประมาณในแต่ละโครงการ รวบรวมยอดจำนวนโครงการและจำนวนงบประมาณ หากมีได้จัดส่งมาพร้อมกันทั้งหมด หนังสือนำส่งฉบับต่อไปต้องอ้างอิงฉบับเดิมและยังคงต้องมีรายชื่อข้อเสนอโครงการพร้อมจำนวนงบประมาณ และวงเล็บว่า **เพิ่มเติม** หนังสือนำส่ง

เรียน ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
จัดส่งทางไปรษณีย์หรือจัดส่งด้วยตนเอง โดยเจ้าหน้าที่ของ ส่งถึง...

กองส่งเสริมและประสานเพื่อประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กปว.)

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (งานคลินิกเทคโนโลยี)

ชั้น ๖ อาคารพระจอมเกล้า ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี กทม.๑๐๔๐๐

ภายในเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทินการสนับสนุนงบประมาณประจำปี (ไม่รับข้อเสนอโครงการทางอีเมลหรือทางโทรสาร)

๘. ลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญา

ชุดความรู้ เครื่องมือ กระบวนการ ที่เกิดระหว่างการดำเนินโครงการ ข้อมูลการรายงาน ต้นแบบผลิตภัณฑ์ เครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์ ที่โครงการได้จัดทำขึ้น ลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดภายใต้โครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณรวมทั้งข้อมูลต่าง ๆ เป็นของ สป.อว. การนำไปใช้ประโยชน์หรือเผยแพร่ต้องได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจาก สป.อว.

๙. ข้อกำหนดและเงื่อนไขอื่นๆ

การตรวจสอบและคัดกรองข้อเสนอโครงการเบื้องต้น ดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ของกองส่งเสริมและประสานเพื่อประโยชน์ทางวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กปว.)

การพิจารณาข้อเสนอโครงการเป็นไปตามมติของคณะกรรมการดำเนินโครงการส่งเสริมการนำ วทน. เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน เป็นผู้พิจารณา

การพิจารณาค่าใช้จ่าย สป.อว. จะพิจารณาเหตุผลความจำเป็นและประโยชน์ที่จะได้รับ เปรียบเทียบกับความคุ้มค่าของการใช้จ่ายงบประมาณ ตามระเบียบและอัตราของทางราชการที่มีอยู่โดยอนุโลม ได้แก่ พ.ร.ฎ. เกี่ยวกับเงินเดือนและค่าจ้างของข้าราชการ พ.ร.ฎ. การเดินทางไปราชการ(ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2548 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ.2550ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการประชุม การฝึกอบรม การสัมมนาฯระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการพัสดุ การจัดงานและมาตรการประหยัดค่าใช้จ่ายของรัฐบาล

ค่าธรรมเนียมที่หักเข้าหน่วยงาน สป.อว. ขอความร่วมมือหน่วยงานไม่หักค่าธรรมเนียมเข้าหน่วยงาน ยกเว้นมีเหตุจำเป็นสามารถหักได้ไม่เกินร้อยละ 10

หน่วยงานและผู้เสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ต้องศึกษาเงื่อนไข ข้อกำหนด ขอบเขตของงาน ระบบการติดตาม ประเมินผลและรายงานผล ให้ชัดเจน หากได้รับการสนับสนุน จะนำเหตุผลภาระงานมาอ้างว่าเป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินโครงการไม่ได้

๑๐. หน่วยงานที่มีสิทธิ์ในการเสนอโครงการ ต้องเป็นหน่วยงานที่ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ “การขับเคลื่อนและส่งเสริมการใช้ประโยชน์วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม เพื่อการพัฒนาจังหวัด” จำนวน ๘๑ แห่ง ได้แก่

ลำดับ	สถาบันการศึกษา
๑	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
๓	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
๔	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
๕	มหาวิทยาลัยทักษิณ
๖	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
๗	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
๘	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
๙	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
๑๐	มหาวิทยาลัยบูรพา
๑๑	มหาวิทยาลัยพะเยา
๑๒	มหาวิทยาลัยมหิดล
๑๓	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
๑๔	มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
๑๕	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๑๖	มหาวิทยาลัยศิลปากร
๑๗	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
๑๘	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
๑๙	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
๒๐	มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์
๒๑	มหาวิทยาลัยนครพนม
๒๒	มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
๒๓	มหาวิทยาลัยนเรศวร
๒๔	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
๒๕	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
๒๖	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
๒๗	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
๒๘	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
๒๙	มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
๓๐	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
๓๑	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

๓๒	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
๓๓	มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
๓๔	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
๓๕	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
๓๖	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
๓๗	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
๓๘	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
๓๙	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
๔๐	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
๔๑	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
๔๒	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
๔๓	มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
๔๔	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
๔๕	มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
๔๖	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
๔๗	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
๔๘	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
๔๙	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
๕๐	มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
๕๑	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
๕๒	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
๕๓	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
๕๔	มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
๕๕	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
๕๖	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
๕๗	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
๕๘	มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
๕๙	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
๖๐	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
๖๑	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
๖๒	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
๖๓	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
๖๔	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
๖๕	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๖๖	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

๖๗	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา
๖๘	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
๖๙	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
๗๐	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
๗๑	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
๗๒	วิทยาลัยชุมชนตราด
๗๓	วิทยาลัยชุมชนพังงา
๗๔	วิทยาลัยชุมชนพิจิตร
๗๕	วิทยาลัยชุมชนมุกดาหาร
๗๖	วิทยาลัยชุมชนแม่ฮ่องสอน
๗๗	วิทยาลัยชุมชนยโสธร
๗๘	วิทยาลัยชุมชนระนอง
๗๙	วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว
๘๐	วิทยาลัยชุมชนหนองบัวลำภู
๘๑	วิทยาลัยชุมชนอุทัยธานี

การเปลี่ยนแปลงขอบเขต เงื่อนไข หลักเกณฑ์การสนับสนุนงบประมาณฯ ในคู่มือนี้ เป็นสิทธิของหน่วยงาน ผู้สนับสนุนงบประมาณ ผู้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจะนำไปอ้างอิง เพื่อใช้ในการฟ้อง/ร้องเรียน/เรียกร้อง ค่าเสียหายไม่ได้

แบบฟอร์ม

2
5
6
7

ข้อเสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ การส่งเสริมการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและเศรษฐกิจชุมชน

๕๒

แพลตฟอร์มพัฒนาศักยภาพเครือข่าย Network Capacity Building : NCB

แพลตฟอร์มเพิ่มศักยภาพเครือข่าย (Network Capacity Building : NCB) มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะ(Upskill/Reskill) ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่ เช่น แกนนำของกลุ่มที่มารับบริการในแต่ละแพลตฟอร์ม ทีมงานคลินิกเทคโนโลยีเครือข่าย อาสาสมัครวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักวิจัยชุมชน ผู้ที่ผ่านการจ้างงานจากโครงการ U2T ฯลฯ เพื่อเสริมทักษะในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน.(STI Changemakers) ในอนาคต

ขั้นตอนการพัฒนา	เป้าหมายของการพัฒนา
ปีที่ ๑ เข้าใจผู้เข้าร่วมหลักสูตรมีความเข้าใจองค์ความรู้ทักษะ	การให้ความรู้ ทักษะ เครื่องมือที่จำเป็นต่อการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) ในพื้นที่
ปีที่ ๒ เข้าถึงผู้เข้าร่วมหลักสูตรต้องสามารถนำความรู้ไปออกแบบโครงการในพื้นที่	ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) สามารถนำความรู้ไปใช้ในการออกแบบ พัฒนาโครงการ เพื่อแก้ปัญหาให้ชุมชน/หมู่บ้าน (แผนสร้างการเปลี่ยนแปลงในชุมชน)
ปีที่ ๓ พัฒนาผู้เข้าร่วมโครงการนำโครงการที่ออกแบบไปใช้ในการเขียนโครงการเสนอ สป.อว.	ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI Changemakers) นำเสนอโครงการที่ออกแบบสู่แพลตฟอร์มต่าง ๆ ของ สป.อว.

1.ชื่อหน่วยงาน : .....

2.ชื่อโครงการ : .....

ชื่อโครงการสั้นกระชับ เช่น การเพิ่มทักษะเพื่อสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงจังหวัด..... การพัฒนาความรู้ ทักษะเพื่อนำไปสู่ผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน.

3.รายชื่อผู้รับผิดชอบโครงการและผู้ร่วมโครงการ

รายชื่อผู้ร่วมโครงการ ระบุชื่อ นามสกุล ตำแหน่ง เบอร์โทร อีเมลล์	หน้าที่รับผิดชอบใน โครงการ ¹	องค์ความรู้/ทักษะ ที่รับผิดชอบในโครงการ	ประสบการณ์ทำงานที่เกี่ยวข้อง กับโครงการ ²

¹ หน้าที่ความรับผิดชอบ ได้แก่ หัวหน้าโครงการ ผู้ร่วมโครงการ ประธานกลุ่ม เจ้าหน้าที่รัฐ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น อื่น ๆ

² แบบประวัติแบบย่อ(การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ในโครงการของผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน

4. หลักการและเหตุผล :

ผู้เสนอโครงการต้องนำเสนอข้อมูลสำคัญ 3 ส่วน คือ

- (1) ข้อมูลความรู้ ทักษะ หลักสูตร ที่จะพัฒนาให้กับกลุ่มเป้าหมาย
- (2) ข้อมูลแผนการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI changemakers)
- (3) รายชื่อผู้เข้าร่วมการเพิ่มทักษะเพื่อนำไปสู่การสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI changemakers) (อ่านเพิ่มเติมในบทที่ 6-7)

โครงการใหม่

ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการ เช่น ความพร้อมของหลักสูตร เนื้อหา ความรู้ ทักษะ ที่จะนำไปสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน. (STI changemakers) ในชุมชน

.....

.....

.....

โครงการต่อเนื่อง

นำเสนอผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นในแต่ละปีที่ได้รับงบประมาณ

แผนการดำเนินงาน	ผลการดำเนินงาน	ผลที่ได้รับ
นำเสนอแผนการดำเนินงานในปีที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ(ทุกปี)	สรุปผลการดำเนินงานตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้	สรุปตัวชี้วัด ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ และมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น

ผลการดำเนินงานทุกปีที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ

รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ	ข้อมูลพื้นฐาน ³ (ปัจจัยนำเข้า)	องค์ความรู้/ทักษะ					การนำไปใช้ประโยชน์	วิทยากรตัวคุณ
		T1	T1	T1	.....	Ti		
1								
2								

³ อธิบายข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมายตัวอย่างเช่น โครงการหมู่บ้านชาวพื้นเมือง ข้อมูลพื้นฐานประกอบด้วย พื้นที่ไร่ ผลผลิตต่อไร่ พันธุ์ข้าว รายได้ก่อนเข้าร่วมโครงการ เป็นต้น สามารถออกแบบตารางเพิ่มเติมได้

T1-Ti คือ องค์ความรู้ ทักษะ ที่นำไปถ่ายทอดให้กับผู้เข้าร่วมโครงการ

สรุปผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ปีที่ 1 .....

ปีที่ 2 .....

5. วัตถุประสงค์ :

วัตถุประสงค์จะเป็นข้อความที่แสดงถึงความต้องการที่จะกระทำสิ่งต่างๆ ภายในโครงการให้ปรากฏผลเป็นรูปธรรม ซึ่งข้อความที่ใช้เขียนวัตถุประสงค์จะต้องชัดเจนไม่คลุมเครือ สามารถวัด และประเมินผลได้ การเขียนวัตถุประสงค์ควรจะต้องคำนึงถึงลักษณะที่ดี 5 ประการ (SMART ดังนี้ S = Sensible (เป็นไปได้) หมายถึง วัตถุประสงค์จะต้องมีความเป็นไปได้ ในการดำเนินงานโครงการ M = Measurable (วัดได้) หมายถึง วัตถุประสงค์ที่ดีจะต้องสามารถวัดและประเมินผลได้ A = Attainable (ระบุสิ่งที่ต้องการ) หมายถึง วัตถุประสงค์ที่ดีต้องระบุสิ่งที่ต้องการดำเนินงาน อย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากที่สุด R = Reasonable (เป็นเหตุเป็นผล) หมายถึง วัตถุประสงค์ที่ดีต้องมีความเป็นเหตุเป็นผลในการปฏิบัติ T = Time (เวลา) หมายถึง วัตถุประสงค์ที่ดีจะต้องมีขอบเขตของเวลาที่แน่นอนในการปฏิบัติงาน วัตถุประสงค์ไม่ควรเกิน 3 ข้อ

1. ....
2. ....
3. ....

6. กลุ่มเป้าหมาย :

(โปรดระบุ ชื่อชุมชน/หมู่บ้าน หมายเลขโทรศัพท์ที่เป็นประธาน/ผู้นำกลุ่ม-ชุมชน พร้อมแนบหนังสือขอความช่วยเหลือทางวิชาการ ทุกปีที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ)

ชื่อ นามสกุล	ที่อยู่	เบอร์โทร/อีเมล

7. ระยะเวลาดำเนินการ : วันเริ่มต้น -สิ้นสุดโครงการจากการวางแผนระยะยาว 3 ปี

.....

8. แผนภาพการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลง STI Changemaker Plan :

นำเสนอแผนภาพรวมของโครงการที่จะดำเนินการตลอดระยะเวลาที่จะขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ที่แสดงให้เห็นถึงแนวทางการพัฒนาทักษะหลักสูตร เนื้อหา ในการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่

9. แผนการดำเนินงาน(Gantt Chart)

ระบุแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับข้อ 12 ตลอดระยะเวลาที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

9.1 แผนการดำเนินงานรายปี

เทคโนโลยี/องค์ความรู้/ กิจกรรม	ปีที่ 1				ปีที่ 2				ปีที่ 3				ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ ⁴	วิธีการ ⁵
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4			
สรุปงบประมาณ															

⁴ผู้รับผิดชอบต้องมีชื่อปรากฏตามข้อ 4

⁵วิธีการดำเนินงาน เช่น การบรรยายและลงมือปฏิบัติ การให้คำปรึกษา บรรยายออนไลน์ ประชุมออนไลน์ ฯลฯ

9.2 แผนการดำเนินงานของปีที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

เทคโนโลยี/องค์ ความรู้/กิจกรรม	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ค่าใช้จ่าย (บาท)	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการ
สรุปงบประมาณ															

10. ผลผลิตและผลลัพธ์ของโครงการ

ผลผลิต/ผลลัพธ์	หน่วย	ค่าเป้าหมายในแต่ละปี		
		ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
1. จำนวนคนที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ทักษะ	คน			
2. จำนวนความรู้ ทักษะที่ถ่ายทอดให้กลุ่มเป้าหมาย	เรื่อง			
3. จำนวนผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน.(STI changemakers) ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้ผู้อื่นได้	คน			
4. ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ			
5. จำนวนผู้นำความรู้ ทักษะที่ได้รับไปใช้ประโยชน์	คน			
6. สัดส่วนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่จะเกิดขึ้น	เท่า			
อื่น ๆ เช่น จำนวนชุมชนที่กลุ่มเป้าหมายไปสร้างการเปลี่ยนแปลง เป็นต้น				

11. หน่วยงานสนับสนุน

ชื่อหน่วยงานสนับสนุน	รูปแบบการสนับสนุน
ระบุชื่อหน่วยงานที่ร่วมให้การสนับสนุนโครงการ	ระบุรูปแบบของการสนับสนุน เช่น งบประมาณ อาคารสถานที่ วิทยากร การจัดกิจกรรม ฯลฯ

12. ผลกระทบ

(แสดงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการทั้งที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมายและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการ)

13. งบประมาณขอรับการสนับสนุน

จำนวนทั้งสิ้น ..... บาท (รวมทุกปีที่ขอรับงบประมาณ)

ปีที่ 1 พ.ศ..... จำนวน..... บาท

ปีที่ 2 พ.ศ..... จำนวน..... บาท

ปีที่ 3 พ.ศ..... จำนวน..... บาท

รายการงบประมาณ ดังนี้

(คำอธิบาย : แยกแยะเฉพาะงบประมาณที่ขอรับการสนับสนุน โดยให้แจกแจงรายละเอียดค่าใช้จ่ายที่จะใช้ในการดำเนินโครงการรายการกิจกรรมที่ตรงกับข้อ 11.2 โดยจัดทำ เป็นงบตัวคุณ [ราคาต่อหน่วย: จำนวนคน/ครั้ง/วัน/ชิ้น] โดยใช้ระเบียบและอัตราของทางราชการ)

ปีงบประมาณ พ.ศ..... ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวน..... บาท ประกอบด้วย
ตัวอย่างการแจกแจงประมาณตัวคุณ

กิจกรรม	รายการค่าใช้จ่าย	ปริมาณ	ราคาต่อหน่วย	รวมเงิน
เพิ่มทักษะด้านการเนผู้นำ การเปลี่ยนแปลงและการใช้ เครื่องมือ(Changemaker Toolkit)	ค่าอาหารกลางวัน	50 คน * 4 ครั้ง	80	16,000
	ค่าเครื่องดื่มและอาหารว่าง	2 มื้อ*50 คน * 4 ครั้ง	30	12,000
	ค่าตอบแทนวิทยากร	6 ชม. * 4 ครั้ง	600	14,400
	ค่าเบี้ยเลี้ยงผู้ช่วยวิทยากร	3 คน* 4 ครั้ง	240	2,880
	ค่ายานพาหนะเหมาจ่าย	2 คัน 4 ครั้ง	3,500	28,000
	ค่าเอกสารฝึกอบรม	50 ชุด * 4 ครั้ง	60	12,000
เพิ่มทักษะด้านไอที				

หมายเหตุ

- ขอความร่วมมือเครือข่ายคลินิกเทคโนโลยีไม่คิดค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าธรรมเนียมหักเข้าหน่วยงาน
- ค่าที่พัก ค่าเดินทาง ค่าเบี้ยเลี้ยง เบิกตามระเบียบและอัตราที่ทางราชการกำหนด

14. การรายงานความก้าวหน้าติดตามและประเมินผล: ผู้รับผิดชอบโครงการต้องดำเนินการ ดังนี้

- (1) รายงานความก้าวหน้าโครงการผ่านระบบคลินิกเทคโนโลยีออนไลน์(CMO) รายไตรมาส
- (2) ผู้รับผิดชอบโครงการต้องให้ผู้รับบริการตอบแบบสำรวจวัดความพึงพอใจผู้รับบริการในขณะจัดกิจกรรม ผ่าน google form <https://forms.gle/8a1SghvTppQorXFP9>
- (3) ผู้รับผิดชอบโครงการต้องให้ผู้รับบริการตอบแบบติดตามผลการนำไปใช้ประโยชน์หลังสิ้นสุดการดำเนินงานของโครงการ ก่อนจัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ ผ่าน google form <https://forms.gle/gciEhebXRfiRMWhV7>
- (4) ผู้รับผิดชอบโครงการต้องคำนวณมูลค่าทางเศรษฐกิจ และ B/C ratio ของโครงการ
- (5) จัดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์เป็นอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์พร้อมหนังสือนำเสนอจากหน่วยงาน ไม่เกิน 30 วันหลังสิ้นสุดปีงบประมาณ (30 กันยายน) ยกเว้นมีเหตุจำเป็น หรือสุดวิสัย
- (6) การขอขยายเวลา หากคาดว่าโครงการจะไม่สามารถจัดกิจกรรมตามแผนที่วางไว้และมีความจำเป็นต้องขอขยายเวลา ผู้รับผิดชอบโครงการต้องจัดทำหนังสือขอขยายเวลาโดยผู้บริหารหน่วยงาน เป็นผู้ลงนามในหนังสือถึง ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ก่อนวันที่ 15 กันยายน แจ้งให้ สป.อว. ทราบ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

15. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการ :

การจัดกิจกรรมหรือการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการในรูปแบบต่างๆเช่น แผ่นพับ ป้ายประชาสัมพันธ์จดหมายข่าว วารสาร และสื่ออื่นใด **ต้องมีข้อความและสัญลักษณ์ของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม** ซึ่งเป็นผู้ให้การสนับสนุนงบประมาณปรากฏทุกครั้ง และโครงการยินดีให้ความร่วมมือเข้าร่วมจัดแสดงผลงานในกิจกรรมต่างๆ ตามที่ สป.อว. ร้องขอ พร้อมทั้งทำตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ระบุในคู่มือการดำเนินงานฯ ทุกประการ

.....
(.....)

ผู้เสนอโครงการ

ตำแหน่ง**.....

(** ตำแหน่งในสถาบันการศึกษา)

แบบฟอร์มแสดงขอเข้าร่วม
การพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้าน วทน.(STI Changemaker)
แพลตฟอร์มพัฒนาขีดความสามารถเครือข่าย(NCB) ประจำปีงบประมาณ.....

ข้อมูลผู้สมัคร

ชื่อ-นามสกุล..... อายุ.....

ระดับการศึกษาสูงสุด .....

สาขาที่จบ.....

เบอร์โทร..... อีเมล.....

แรงบันดาลใจที่อยากจะเห็นการเปลี่ยนแปลงในชุมชน/สังคม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มีความประสงค์ขอเข้าร่วมแพลตฟอร์มพัฒนาขีดความสามารถเครือข่าย (Network Capacity Building Platform : NCB)ภายใต้การดำเนินงานของคลินิกเทคโนโลยี.....

ลงชื่อ.....(ตัวบรรจง)

หมายเลขโทรศัพท์.....

ผู้สมัคร